

COLUMN

**All inclusive:
zelfde belangen,
zelfde doel**

Dagelijks leveren wij onze expertise: geven advies, voeren casusregie, leiden inclusieve projecten, of geven onafhankelijke cliëntondersteuning. Telkens draait het om de samenwerking met u: opdrachtgever, ketenpartner, ervaringsdeskundige of cliënt.

Echt goed samenwerken is nog niet zo eenvoudig; iedere partij werkt vanuit de eigen kaders, de eigen visie en eigen mores.

Nu hebben wij in de loop der jaren methodieken ontwikkeld en professionals opgeleid om samenwerking tussen MEE en partners steeds beter te laten verlopen. Waarbij iedere partner focus kan houden op zijn eigen inzet en expertise, zonder het einddoel uit het oog te verliezen. Want wat ons en onze partners verbindt, is immers de cliënt zo snel en goed mogelijk op de rit te helpen zodat diens afhankelijkheid van dienstverlening en zorg zo klein mogelijk blijft. En hij of zij goed verder kan. Verbinden tussen verschillende leefdoelgebieden is vaak nodig. Dus komen verschillende partners in het vizier en is samenwerken een 'must'.

Onze opdrachtgevers beoordelen onze expertise als generalistisch breed. Wij hanteren verschillende gespreksmethodieken bij de vraagverheldering, beoordelen adequaat voor indicering en schakelen & makelen, gericht op gekanteld werken. Hebben oog voor alle aspecten van het leven. Daarnaast worden wij gewaardeerd om onze diepgaande kennis van diverse beperkingen alsmede psychosociale problematiek. MEE professionals zijn erg goed in staat te schakelen en te makelen tussen het aanbod in de 0e, 1e en 2e lijn van aanbieders van welzijn en zorg. Zij zien het realiseren van zogenaamde 'wrap around care' vanuit cliëntperspectief als een uitdaging.

Hoe samenwerken met MEE Gelderse Poort kan uitpakken, leest u in deze uitgave van All Inclusive. Er staan voorbeelden van sterk handelen en optimaal verbinden van alle partners in de keten.

Hanneke Jacobs, directeur/ bestuurder MEE Gelderse Poort

UWV omarmt Integrale Jobcoach van MEE

Na een periode van overleg, ontwikkeling en toetsing heeft UWV de integrale jobcoach van MEE onlangs formeel erkend. Dat betekent dat werkgevers de MEE Integrale Jobcoach onder dezelfde financiële voorwaarden kunnen inzetten als de reguliere jobcoaches.

Onderzoek heeft uitgewezen dat duurzame inzet van mensen met een arbeidsbeperking een brede blik en een integrale aanpak vereist. Alleen inzoomen op arbeidsomstandigheden werkt slechts tijdelijk. Het tegelijkertijd signaleren én

van de integrale jobcoaches van MEE. Deze integrale aanpak beperkt zich niet alleen tot het begeleiden en coachen van de medewerker met een beperking; de aanpak van MEE richt zich ook op het begeleiden van de werkgever én de directe collega's.

'Duurzame inzet vergt integrale aanpak'

aanpakken van andere obstakels verbeterd de continuïteit van de inzet aanzienlijk. Een voorbeeld van integrale aanpak is de begeleiding door MEE van een werknemer met een lichte verstandelijke beperking. Bij het analyseren van de inzet werd duidelijk, dat deze werknemer problemen in de woon- en vervoerssituatie had. De aanpak van de Integrale Jobcoach van MEE richt zich op het langdurig wegnemen van barrières en gebruikt daarbij het brede netwerk en ervaring

INTEGRALE JOBCOACH VULT REGULIERE JOBCOACH AAN

De jobcoach van MEE kan autonoom, maar ook tegelijkertijd ingezet worden met een reguliere jobcoach, waarbij de laatstgenoemde kijkt naar de ontwikkelingen op het werk en de jobcoach van MEE andere inzet-beperkende omstandigheden onder de loep neemt.

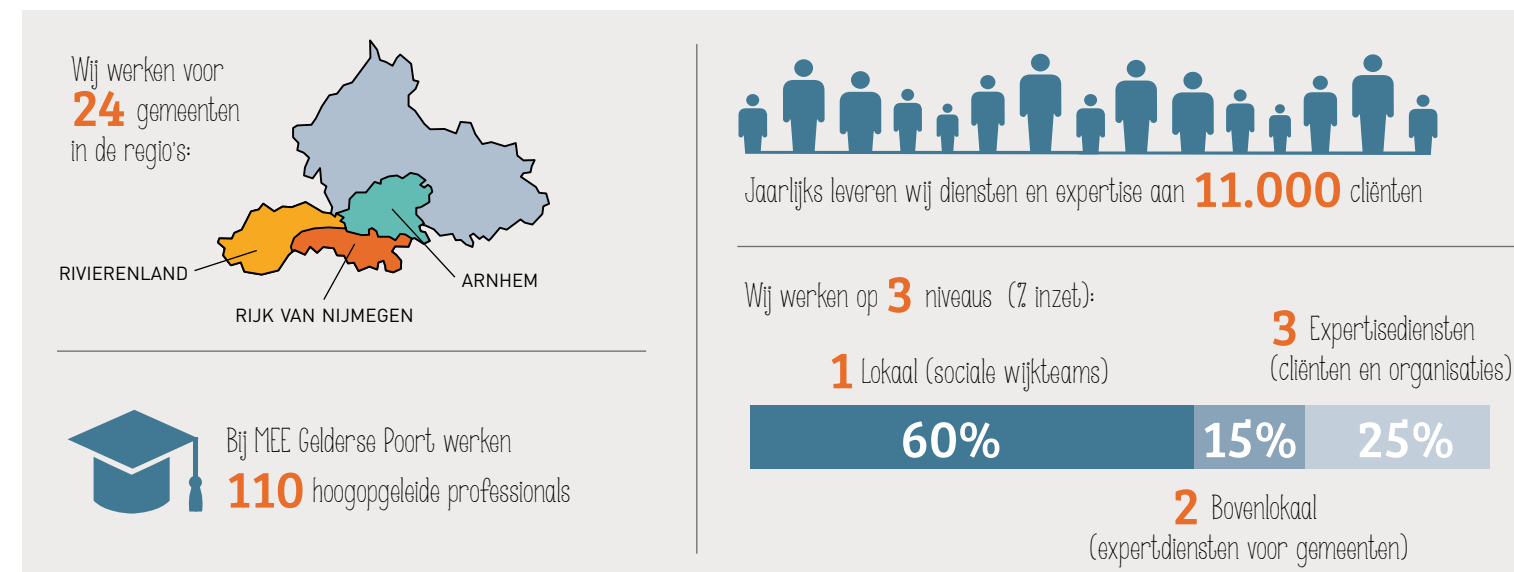
GEZAMENLIJKE PARTICIPATIE- EN INCLUSIEOPDRACHT

Gijs de Waal, adviseur Arbeid bij MEE: 'Met de jobcoacherkenning van UWV zijn we klaar om werkgevers en gemeenten te begeleiden,

te ontzorgen en te ondersteunen bij de invulling van de gezamenlijke participatie- en inclusieopdracht.'

Meer weten?

Neem contact op met **Gijs de Waal**, adviseur Arbeid, g.dwaal@meegeldersepoort.nl

Campagne Grip op Onbegrip

Vorig jaar is MEE gestart met de campagne Grip op Onbegrip. De aftrap werd gevormd door een congres in Nijmegen met 350 deelnemers uit sociaal domein, zorg & welzijn, veiligheid, onderwijs en woningcorporaties. Dit voorjaar volgden verdiepende kennissessies over autisme en verward gedrag. De sessies werden door de deelne-

mers na afloop beoordeeld met een 8 gemiddeld. Komende maanden volgen meer kennissessies met verschillende onderwerpen. Denk aan Onafhankelijke Cliëntondersteuning, Arbeidsparticipatie of Schulden en LVB. Via social media brengen wij u op de hoogte van aanstaande kennissessies.

Minister zet in op betere benutting cliëntondersteuning

Het Kabinet zal de extra middelen, die het beschikbaar heeft voor versterking van cliëntondersteuning, gaan inzetten om ervoor te zorgen dat meer kwetsbare mensen de weg naar onafhankelijk cliëntondersteuning weten te vinden. Dit kondigde minister Bruins (Medische Zorg en Sport) op 25 april aan in een debat met de Tweede Kamer.

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat nog niet iedereen, die recht heeft op gratis onafhankelijke cliëntondersteuning, deze ook krijgt. Kwetsbare mensen met een complexe zorgvraag, vallen daardoor tussen wal en schip. Dit vraagstuk kwam aan de orde in het Tweede Kamerdebat over 'Brede voortgang onafhankelijke cliëntondersteuning Wmo-Wlz'. In dit debat beloofde de minister om het extra geld dat in het regeerakkoord gereserveerd is voor de versterking van de cliëntondersteuning, te gebruiken om te bevorderen dat met name de kwetsbare groepen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Het gaat hier om €55 miljoen euro in deze kabinetsperiode en €10 miljoen per jaar daarna.

PLANNEN VAN DE MINISTER

De minister zegde toe een breed onderzoek uit te zetten naar de inzet van onafhanke-

lijke cliëntondersteuning. Daarnaast zal hij op basis van een inventarisatie naar behoefte binnen pilots, extra inzetten op cliëntondersteuning aan specifieke groepen en thema's. Ook komt er een publiekscampagne om de bekendheid van het recht op cliëntondersteuning te vergroten. Voorts riep Bruins partijen, zoals gemeenten, op om de inzet van ervaringsdeskundigen te betalen.

KAMER OVERTUIGD VAN HET BELANG VAN CLIËNTONDERSTEUNING

MEE NL-directeur Yvon van Houdt, aanwezig bij het debat, is erg blij met de toezeggingen van de minister: 'De plannen van de minister sluiten aan bij de oplossingen die MEE voor ogen heeft voor betere benutting van de cliëntondersteuning. Wat mij vooral verheugde is de breed gedragen overtuiging in de Tweede Kamer van het grote maatschappelijk belang van cliëntondersteuning.'

'Vooral mensen die deze het hardst nodig hebben, weten niet de weg naar cliëntondersteuning'

Scholieren op weg naar zelfstandigheid met MEE Reizen

Afgelopen maanden zijn tientallen kinderen uit speciaal onderwijs met hulp van begeleiders (reisbuddy's) op weg geholpen om zelfstandig te leren reizen met het openbaar vervoer. MEE Reizen-projecten lopen in de gemeenten Nijmegen, Wijchen, Berg en Dal en Beuningen. Het vervoer wordt verzorgd door Breng, de coördinatie door MEE. De reisbuddy's zijn studenten van de HAN, HU en sinds kort ook van de Radboud Universiteit.

Consulent leerlingenvervoer Gemeente Nijmegen:

'Het meereizen van een reisbuddy met een leerling die normaal gesproken gebruik

maakt van taxivervoer verloopt erg goed. Regelmatig is er een terugkoppeling hoe het met de leerling gaat in het traject. Een aanrader voor de zelfstandigheid van de leerling. Diverse leerlingen zijn inmiddels uitgestroomd uit het dagelijkse taxivervoer naar school.'

Riekje Dibbets, consulent leerlingenvervoer Gemeente Wijchen:

'Het feit dat MEE het uitvoert is voor ouders (en gemeente) een geruststelling. Wij hebben immers niet de deskundigheid t.a.v. de gedragsproblematiek die MEE wel heeft. Ik merk dat er, nu het project een tijdje loopt, een sneeuwbaaleffect ontstaat: ouders mel-

den zich zelf aan bij de gemeente omdat hun kind, net als zijn/haar klasgenootje, ook niet meer met de taxi wil.

'Nu het project een tijdje loopt, ontstaat een sneeuwbaaleffect'

Ik beveel het project zeker aan bij collega-gemeenten. Daarbij wijs ik er dan wel op dat niet gekeken moet worden naar de kosten per traject, maar naar het voordeel op de lange termijn'.

ARBEIDSPARTICIPATIE**Convenant tussen Dienst Justitiële Inrichting en MEE NL**

MEE NL heeft met de Dienst Justitiële Inrichting (DJI) een convenant voor het ontwikkelen van een aanpak om gedetineerden te helpen bij het na hun detentie vinden en behouden van betaald werk. De ontwikkeling van deze aanpak gebeurt aan de hand van een pilot tot 1 april 2019 in vier regio's: MEE Drenthe (Veenhuizen), MEE Drechtsteden (Dordrecht), MEE Gelderse Poort (Arnhem) en MEE Noord en Midden Limburg (Sittard en Roermond).

Het doel van de pilot is om met de VNG, gemeenten en werkgevers op basis van de casuïstiek een financieringskader te ontwikkelen waarin alle genoemde partijen verantwoordelijkheid gaan nemen voor werk aansluitend op detentie. Na 1 april 2019 zal DJI geen vergoeding meer verstrekken voor deze ondersteuning van MEE, omdat dit een verantwoordelijkheid van gemeenten is.

Schakelen en makelen zit in ons DNA

MEE Gelderse Poort werkt dagelijks samen met wijkteams, beleidsmedewerkers, zorg- en welzijnsinstellingen, werkbedrijven, hulpdiensten, justitie én scholen. Maak kennis met onze aanpak, rol en impact.

MEE Gelderse Poort is de samenwerkingspartner waar u terecht kunt voor het realiseren van inclusie, participatie en cliëntondersteuning. Bij ons staat de leefwereld van de inwoner centraal en worden grenzen binnen de systeemwereld doorbroken en

overstegen. MEE Gelderse Poort schakelt tussen informele netwerken, welzijn en de 0e-, 1e- en 2e lijns zorg. We lopen op dit terrein voor in de markt qua kennis, methodeontwikkeling, innovatie, agendasetting en beleidsbeïnvloeding. Interessant dus als

partner, omdat we zorgen voor waardevolle netwerkcontacten en nieuwe verbindingen tussen opdrachtgevers, cliënten(organisaties) én samenwerkings-/ketenpartners.

WERK MAKEN VAN INCLUSIE

MEE levert naast uitvoering ook training, beleidsadvies, domeinoverstijgende procesregie en projectmanagement. Hiermee zijn we een logische partner voor opdrachtgevers die werk willen maken van inclusie, participatie en de voortdurende transformatie van het sociaal domein.

'Verbinders' belangrijk in crisissituatie van Marieke

De nu 26-jarige Marieke* heeft in haar jonge leven al veel ellende gekend. Al op haar 17e raakte ze zwanger van een vriend. Haar alcoholverslaafde moeder zette haar dochter, zwanger en wel, op straat. Sindsdien verbleef haar zontje (9) bij zijn vader, Mariekes ex-vriend, in Nijmegen. Marieke verdween een tijdje van de radar, zónder vaste woon- of verblijfplaats, althans niet bekend bij instanties. Ze leefde feitelijk in de anonimiteit. We spreken het multidisciplinaire team over hoe zij het leven van Marieke weer op de rails probeerden te krijgen.

Bij toeval werd Marieke 'ontdekt' in een woning in Wijchen, bij een cliënt van Vera Hermesen, ambulante begeleider bij Pluryn. Marieke stond nergens ingeschreven, had geen inkomen en de Wijchenaar verleende haar onderdak. Vera trok zich het lot aan van Marieke en schakelde hulp in: een tante van Marieke bood tijdelijk onderdak. Tegelijkertijd werd een traject gestart bij Pro Persona. Pro Persona startte met de diagnostisering, omdat er een vermoeden van een verstandelijke beperking was. Vrij plotseling moest Pro Persona al weer stoppen, omdat Marieke zwanger raakte van de Wijchenaar. Deze was erg boos, omdat hij dacht dat Marieke hem 'er in geluist' had. De Wijchenaar had namelijk geen kinderwens en ging er vanuit dat Marieke voorbehoedmiddelen gebruikte. Marieke slikte inderdaad de pil, maar vergat deze wel eens. De Wijchenaar verbrak de relatie. Marieke stond er alleen voor. Vera Hermesen maakte zich zorgen over de zwangerschap én het ongeboren kind en zocht hulp bij het wijkteam in Wijchen en MEE Gelderse Poort, afdeling Speciale Zorg. In de eerste plaats moest Marieke een veilige plek krijgen om zich voor te bereiden op de bevalling. Casemanager werd de ervaren Miep Wouters van MEE. Zij is Aandachtfunctionaris Huiselijk Geweld/ Kindermishandeling

en heeft zitting in het Regieteam in Wijchen. Haar primaire taak: zorgen voor een veilige leefomgeving voor de aanstaande moeder en haar baby. Marieke kreeg een flatwoning, maar het was er verre van rustig: zowel haar

Anneriet Bosch,
Mee consultant bij het wijkteam Wijchen.
'Het is heel prettig werken in dit teamverband: iedere professional heeft zijn bijdrage, of helpt mee een oplossing te vinden. Wij hielden elkaar nauwgezet op de hoogte over de ontwikkelingen rond Marieke. Belangrijkste hierin is dat we Marieke meenemen in dit traject; we doen niks achter haar rug om.'

eerste als tweede ex-vriend kwamen regelmatig langs wat vaak uitliep op ruzie.

MOEDER-KINDHUIS

Eind 2016 beviel Marieke in het Radboud UMC van een zontje. De casemanager had zich ervoor ingespannen dat Marieke op de POP poli van het Radboud UMC terecht kon, zodat zij langer dan normaal op de (klinische) kraamafdeling kon blijven. In de tussentijd was een moeder-kind huis gevonden, zodat ze de eerste drie maanden in een veilige, beschermde omgeving kon blijven en Marieke alle aandacht kon geven aan haar kindje. Marieke moest moedergedrag namelijk worden aangeleerd.

Miep Wouters ging in de tussentijd door met zaken regelen. Bijvoorbeeld het aanstellen van een bewindvoerder. Ook moest zij verschillende instanties laten samenwerken,

Miep Wouters,
Casemanager en Aandachtfunctionaris Huiselijk Geweld/ Kindermishandeling bij de afdeling Speciale Zorg van MEE.

Miranda Thijssen,
senior beleidsadviseur bij de gemeente Wijchen.

'Ik vind het prettig samenwerken met MEE, dat is ook weer gebleken in deze casus: zij zijn goed in de vraag achter de vraag stellen: wat is er precies nodig voor deze cliënt en waar heeft de cliënt zelf veel behoefte aan? Daarbij wordt niet alleen aan korte termijn oplossingen gedacht, maar altijd de lange termijn in het vizier gehouden. MEE kijkt naar de cliënt zélf en speelt daarop flexibel in. Dat merk je bijvoorbeeld aan hoe ze tegen problematiek aankijken: een oplossing vinden, maar zich meteen realiseren dat die oplossing wellicht ook kan falen. Men vindt het belangrijk om samen met de cliënt dingen te 'proberen'. En aan te kijken of het goed gaat. Zo niet, dan wordt direct bijgestuurd. Ik vond het fijn om in deze casus in teamverband te werken en over je eigen grenzen heen te kijken.

Wat MEE goed doet is transparant en eerlijk te zijn tegen cliënten: niet omwille van de relatie het 'slechte' nieuws achterhouden. Nee: duidelijk zijn in wat kan en niet kan, of waar een oplossing voor gezocht moet worden. Zij kunnen dat zónder de verhouding met de cliënt te verstoren. Belangrijkste steekwoorden in deze casus zijn: samenwerking en maatwerk leveren: dus niet alleen over maatwerk praten, maar ook dóen. En elkaar aanspreken op verwachtingen.'

zoals ook de gemeente met de woningcorporatie: Marieke had weliswaar nèt een nieuwe woning, maar werd ook enkele maanden opgevangen in het moeder-kind huis. Dat zou formeel betekenen dat haar uitkering moest worden stopgezet en dat het verblijf in het moeder-kindhuis zou worden betaald door de Gemeente. Maar dan zou Marieke geen inkomen meer hebben om haar huur (door) te blijven betalen. Miranda Thijssen, beleidsadviseur Sociaal Domein van de gemeente Wijchen, zette zich voor deze casus in. Eenmaal terug uit het moeder-kindhuis kon Marieke zich met haar baby én de 8 jaar oude Johnny gaan nestelen in haar eigen flat. Vera Hermesen van Pluryn nam de ambulante begeleiding op zich. Maar gaandeweg werd duidelijk dat Marieke niet in staat bleek haar leven stabiel te houden. Haar karakter stond haar in de weg. Ze viel al snel

terug in oude, slechte gewoontes. In een open gesprek met Marieke werd gewezen op de veiligheid en geborgenheid van haar kinderen. Haar grootste angst was om de kinderen kwijt te raken. Daarom werd haar de hand gereikt met het voorstel om een volgende stap te maken en een langere periode door te brengen in het ouder-kindhuis. Op deze manier kon zij zich losmaken van een omgeving die een negatieve invloed op haar had en zich beter richten op haar kinderen én het ouderschap. Uiteraard moest er gewerkt worden aan een omgangsregeling met de vaders van de kinderen. Hun samenwerking was in dit traject van cruciaal belang. Er volgden gesprekken met deze vaders. o

*Om privacy-redenen maken we gebruik van een gefingeerde naam

Weynand Rommens,
Coördinator Sociaal Domein, Gemeente Wijchen:

'Dit is nou een schoolvoorbeeld van hoe je als gemeente omgaat met je inwoners. We hebben door onze aanpak korte lijnen gecreëerd waarmee je dergelijke, ingewikkelde vraagstukken integraal kunt aanpakken. Wij hebben een flexkantoor ingericht voor de specialisten van verschillende organisaties: de gemeente, woningcorporatie, En-tréa en MEE Gelderse Poort. Doordat men fysiek bij elkaar zit, is gebleken dat het veel makkelijker en sneller is om de koppen bij elkaar te steken en oplossingen aan te dragen die het belang van de inwoner dienen. De hele keten hebben we samengebracht. Einddoel is dat we maatwerk leveren. En deze casus van Marieke is daar een mooi voorbeeld van waar we heel trots op mogen zijn.'

Hoe ging dat voorheen?

'Vóór 2014 werden mensen direct verwezen naar andere instanties. Er was weinig sprake van hechte samenwerking, laat staan casemanagers of andere 'verbinders'. Nu hebben we veel meer de regie en daarmee grip op de hulpverlening. Belangrijk ook is dat die samenwerking vooral achter de schermen plaatsvindt, in die zin dat de inwoner weinig 'hinder' ondervindt. De laatste jaren is het wijkteam veel meer naar voren geschoven, en hebben we beter contact met huisartsen en scholen, toch vaak de eerste aanspreekpunten bij sociale problemen. Dat loopt steeds beter. Maar over twee jaar verwacht ik dat we nog veel verder zijn dan nu. Deze casus van Marieke toont aan dat we op de goede weg zitten.'

Weynands advies aan collega gemeenten:

1. Gelooft in de kracht van integraal werken, maar absolute voorwaarde is dat je de integraliteit goed weet te borgen!
2. Houd de moederorganisaties in ere! En ga geen eigen entiteit oprichten, want anders krijg je een kantoor met generalisten, terwijl je op lange termijn veel meer baat hebt bij generieke specialisten die een sterke lijn houden met de achterban.
3. Samenwerking met huisartsen en kinderopvang/onderwijs is erg belangrijk. Organiseer dat goed.

SEPTEMBER 2016

Bevalling, extra kraamverpleging op de POP poli, betaald door ziektekostenverzekeraar. (overleg: MEE, Radboud UMC, Ziektekostenverzekeraar)

Weer thuis: in de vakantie krijgt Marieke ook haar oudste zontje in huis. Twee kinderen verzorgen bleek toch moeilijk voor haar. Het liep niet: daarom werd orthopedagogische gezinsondersteuning geboden (ca. 6 u. per week), naast de ambulante begeleiding vanuit Pluryn. (overleg: Pluryn, Wijkteam Wijchen)

Marieke wordt met haar jongste kind voorlopig weer ondergebracht in het ouder-kind huis in Arnhem. Dit wordt betaald door de Gemeente Wijchen. Doel is om haar op termijn weer terug te halen naar Wijchen. Het ouder-kind huis is er voor korte/middellange termijn opvang. (overleg: Gemeente Wijchen, Pluryn, Ouder-kindhuis)

De casus wordt steeds ingewikkelder, zo lijkt: Marieke heeft te maken met de Gemeente Wijchen (als ingeschrevene), de Gemeente Nijmegen (waar haar oudste kind staat ingeschreven) en nu ook de Gemeente Arnhem (waar ze in het ouder-kindhuis verblijft). De laatste echter, komt pas in beeld als mocht blijken dat Marieke permanent in het ouder-kind huis of aanverwante instelling zal blijven. In dat geval zal Arnhem de financiering doen en Pluryn de regie overnemen. Overleg: Pluryn, MEE GP, Gemeente Wijchen, Gemeente Nijmegen)

Ouder-kindhuis voor de eerste drie maanden (overleg: MEE GP, Wijkteam Wijchen, bewindvoerder, woningcorporatie)

Aanvraag gedaan voor langer verblijf in ouder-kindhuis. (overleg Pluryn, Wijkteam Wijchen, MEE, Gemeente Wijchen, Woningcorporatie, Ouder-kindhuis)

Marieke blijkt moeilijk leerbaar. Het begeleidingsteam heeft inmiddels het advies gegeven aan het CIZ om een Wlz-uitkering te indiceren. (overleg: MEE GP, wijkteam Wijchen, CIZ)

EN NU?

Gezocht wordt naar een alternatief voor een permanent verblijf voor de toekomst. Men heeft het idee om een gezinshuis/ aanleunwoning voor Marieke en haar kinderen te zoeken in Wijchen.

MEE Gelderse Poort bundelt aanpak Jeugd

MEE Gelderse Poort is voorloper op het gebied van preventieve integrale ondersteuning op alle levensfasen. Bij elke leeftijdsgroep hoort een andere problematiek, vandaar dat in de afgelopen tien jaren diverse op jongeren gerichte diensten zijn ontwikkeld. We geven een overzicht.

TRAININGEN

We bieden specifieke trainingen voor kwetsbare jonge mensen met LVB, autisme of psychische problemen:

- Ervaar LVB, Brainblocks of ABC (autisme) voor jongeren én hun ouders, broers of zussen.
- Smart met Geld, leren omgaan met geld voor LVB jongeren.
- Weerbaarheidstrainingen voor jongens en meiden, Girlstak (voor kwetsbare meiden over relaties en sex), Loverboys-problematiek.

TRAININGEN

SCHOOL EN WERK

SCHOOL EN WERK

Ondersteuning, begeleiding en training:

- Schoolmaatschappelijk werk (basis-, praktijk- en voortgezet onderwijs).
- Onafhankelijke Cliëntondersteuning voor schoolverlaters (18 jr).
- Begeleiding naar werk en/of dagbesteding
- Integrale Jobcoach (gecertificeerd).

BRUGGENBOUWEN

DIAGNOSTIEK

DIAGNOSTIEK

De vraag naar diagnostiek voor jongeren neemt toe. Om te bepalen wat een leerling wel en niet kan en hoe hij of zij zich kan ontwikkelen, is het belangrijk om eerst de mate van de beperking te weten. De gedragsdeskundigen van MEE zijn gespecialiseerd in intelligentie-onderzoek met een IQ-bepaling. Deze IQ-bepaling is de basis voor een goede inschatting van de lesmethodiek, zorg op school en begeleiding.

INTERGRALE VROEGHULP

SOCIALE NETWERK-VERSTERKING

SOCIALE NETWERK VERSTERKING (SNV) INZETTEN ALS METHODIEK

Gaat uit van de eigen sterkte van de jongere en zijn omgeving. We bereiken dat jongeren samen met mensen in hun sociale omgeving zelf besluiten nemen en plannen maken die passen bij hun behoeften, persoonlijke wensen, ambities en levenswijze. De regie ligt zo bij de jongvolwassene in plaats van bij hulpverleners.

BRUSSENGROEPEN

BRUSSENGROEPEN

Brussen zijn Broers en Zussen van kinderen met een beperking. Deze groepen zijn gestart zodat deze brussen hun hart eens kunnen luchten over hun leven in een gezin dat vaak in het teken staat van broer of zus met een beperking. De Brussengroepen delen niet alleen hun lot, maar doen ook gezellige dingen met elkaar. Projectmanagement, Begeleiden Brussenbijekomsten.

MEEDOEN VOOR SCHOLEN

De snel veranderende samenleving plaatst scholen voor nieuwe uitdagingen. Denk maar aan zaken als pesten, kinderen met een taal- of ontwikkelingsachterstand en passend onderwijs voor leerlingen met een beperking. MEE Gelderse Poort ondersteunt scholen in hun bijdrage aan een inclusieve samenleving. Door informatie en advies aan leraren, leerlingen en hun ouders en verzorgers. Maar ook door expertondersteuning aan docenten bij specifieke leerling-cases. Onze samenwerking met scholen is altijd maatwerk. Want elke school, omgeving en situatie is anders. Met onze kennis en ervaring in het onderwijs zijn een groot aantal diensten ontwikkeld.

MEE REIZEN

MEE werkt al twee jaar met succes aan diverse projecten voor gemeenten in Gelderland. Schoolgaande kinderen met een beperking leren hoe ze op termijn zelfstandig kunnen reizen. Zij doen dit in aanvang met een 'reisbuddy', een vrijwilliger, vaak zelf student. De jongeren zijn op den duur niet meer afhankelijk van het aparte busje dat hen naar school brengt. MEE verzorgt: Project management, Werving en training vrijwilligers, Contacten gemeente en vervoersorganisaties en Training vervoerders.

BRUGGENBOUWEN

Jongeren met een beperking willen er ook wel eens uit met leeftijdsgenoten: een dagje naar een pretpark, concert, shoppen of gewoon een drankje drinken in de stad. Het project Bruggenbouwen brengt deze jongeren bijeen met vrijwilligers die graag samen iets ondernemen. De vrijwilligers, Bruggenbouwers genoemd, halen jongeren uit hun isolement. Soms hoeft een Bruggenbouwer maar een paar keer mee te gaan om het ijs te breken bij een bezoek aan een buurthuis of jongerenavond. MEE verzorgt Project management en Werving en training vrijwilligers.

OCO WLZ

MEE levert al 60 jaar cliëntondersteuning bij vraagstukken zoals de Wet Langdurige Zorg. Daarbij is veel expertise op het gebied van jongeren.

INTEGRALE VROEGHULP (IVH)

Bij zorgen over de ontwikkeling of het gedrag van kinderen van 0-7 jaar wordt IVH ingeschakeld. IVH is samengesteld uit een team aan deskundigen, zoals: kinderartsen, opvoedkundigen, onderwijskundigen en maatschappelijk werkers. Doel is om ontwikkelings- en gedragsproblematiek zo snel mogelijk te signaleren en te analyseren, opdat escalatie in een latere levensfase kan worden voorkomen. MEE Gelderse Poort is IVH-coördinator voor de subregio's Arnhem, Rijk van Nijmegen en Rivierland.

Weerbaarheid die werkt

Met subsidie van de Nederlandse Organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie (ZonMW) onderzochten we de effectiviteit van de training 'Weerbare jongens en meisjes'. De jongeren met een Lichte Verstandelijke Beperking die deelnamen aan de training bleken veel beter voor zichzelf op te komen en zijn sociaal vaardiger geworden. Met dit onderzoek konden we nieuwe deelnemers en hun omgeving vooraf laten zien dat meedoen aan de training echt loont.

SCHOOLMAATSCHAPPELIJK WERK

'Werken vanuit signalen, in plaats van escalatie'

Naast de taak om leerlingen met een beperking een goede onderwijsplek te geven, hebben scholen ook te maken met de begeleiding van leerlingen met psychosociale problemen. De meest voorkomende problemen bij schoolkinderen zijn: scheiding, leerproblemen en stress. Daarbij bewegen de Intern Begeleider (IB-er) én de schoolmaatschappelijk werker zich soms op de gevoelige grens tussen school en thuis.

Caroline van de Heuvel, Intern Begeleider, begeleidt kinderen op het gebied van leren, hun sociaal-emotionele ontwikkeling én de situatie thuis. 'Als er sprake is van een ernstige thuissituatie en ontregeling bij kinderen; door een crisis, een stoornis of beperking, dan bespreek ik de casus met het Extern Zorg Team. In dat team zit de schoolmaatschappelijk werker, een GGD-arts en een orthopedagoog.'

Stel: een interventie, diagnostisch onderzoek of hulp is nodig. Wat doe je als ouders niet willen meewerken?

'Voor mij als Intern Begeleider is dat wel

eens lastig wanneer sprake is van een moeilijke thuissituatie: mijn cirkel van betrokkenheid is heel groot, maar de cirkel van invloed klein. Wij als school moeten de grens bepalen tussen school en thuis en hoe moeilijk dat soms ook is: wij moeten dichterbij de school blijven. Dus als de ouders niet willen in gaan op een helpende hand, dan wordt het een zaak voor onze schoolmaatschappelijk werker Judith Naaldenberg. Zij zal proberen om de ouders te benaderen en hulp te regelen. Judith doet de beschikking en handelt zaken af met (zorg)organisaties. In dergelijke situaties hebben wij veelvuldig contact.'

ESTAFETTE-AANPAK BIJ (VECHT)SCHEIDING

Caroline vertelt over leerlingen waarvan de ouders in een (vecht)scheiding belanden. Kinderen lijden daar merkbaar onder: de concentratie en resultaten op school gaan vaak achteruit.

Caroline: 'Na een gesprek met de leerkracht weten we of ouders open staan voor hulp.'

Soms wuiven ouders de problemen weg, bijvoorbeeld door te stellen dat het kind een leerprobleem heeft. In dat geval brengen we, samen met de schoolmaatschappelijk werker en het Extern Zorgteam, de situatie in kaart. Bijvoorbeeld om de intelligentie van het kind te onderzoeken, waaruit een leerprobleem zou kunnen blijken.'

VOORWAARDE

In een dergelijke situatie voert schoolmaatschappelijk werker Judith Naaldenberg een gesprek met beide ouders, een absolute voorwaarde, vindt Judith: 'Het is noodzake-

'Het is noodzakelijk dat ouders tegelijkertijd met mij aan tafel zitten'

lijk dat ouders tegelijkertijd met mij aan tafel zitten, als dat niet lukt, mislukt ook het plan van aanpak. Als ouders niet op de één of andere manier 'on speaking terms' zijn als het gaat om hun kinderen, weet je meteen dat er iets goed mis zit: het kind is dan vaak het

Judith Naaldenberg, Schoolmaatschappelijk werk MEE Gelderse Poort

lijdend voorwerp. 'Ook al denken ouders het nóg zo goed te hebben opgelost samen, het kind loopt bij scheiding altijd een deuk op en heeft vaak extra begeleiding nodig.'

STAP VOOR STAP

'Om vertrouwen te winnen van de ouders, is een estafette-aanpak nuttig. Een scheiding werkt door in de dagelijkse levens van de ouders én de kinderen. En soms duurt het maanden voordat vader en moeder in staat zijn om de problemen probleem rond het

kind of één van de kinderen in te zien.' Bij scheidingen lopen tegenwoordig speciale programma's. Judith daarover: 'Het is voor kinderen toch een vorm van rouwverwerking. Er wordt geknaagd aan de loyaliteit van het kind, zeker als één van de ouders in een slachtofferrol zit. Ook al denken ouders dat de scheiding 'soepel' verloopt, het is van belang dat kinderen goed begeleid worden.'

Basisschool De Buizerd heeft deze aanpak omarmd en is een schoolvoorbeeld van een goede samenwerking: 'De samenwerkingsstructuur is hier goed op orde, zodat we preventief werken vanuit signalen in plaats van escalatie', aldus Caroline van den Heuvel.

Welke ontwikkeling zien jullie?

Caroline: 'Dyslexie komt vaak voor, en wij proberen in een vroeg stadium in te grijpen. Daarvoor moet eerst onderzoek gedaan worden of een kind dyslectisch is. De toekenning van de onderzoeksgelden ligt tegenwoordig bij de wijkteams. En we merken dat geld een grotere rol speelt. Dat betekent dat er een rem zit op dyslexie diagnostiek.' Judith: 'Door de aanpak van schoolmaatschappelijk werk van MEE in Wijchen is de communica-

tie en de doorstroom naar diagnostiek verbeterd. Een eenduidige werklijn (afspraak) met gemeente, huisartsen en aanbieders zorgt er voor dat alle kinderen die dyslexie hebben de zorg en behandeling krijgen die ze nodig hebben. Dit werkt duidelijk voor scholen en ouders.'

'Op 10 mei 2018 stelde de Rechtbank in Zwolle dat gemeenten de zorg moeten betalen voor alle kinderen met dyslexie en niet alleen kinderen met ernstige dyslexie (...).'

[Bron: De Gelderlander 11 mei 2018]

REGIE BIJ MULTI-PROBLEMATIEK

'Wij pakken de regie bij multi-problematiek' Judith: 'MEE kijkt 'breed' naar een kind. We gaan dus niet 'stapelen' of 'labelen', waardoor een kind op onderdelen wordt

Estafette in 5 stappen

Kort als het kort kán, lang als het langer móét, dat principe staat aan de basis van een 5 gesprekken model. Judith zette deze methodiek in om beter in contact te komen met de ouders. Judith: 'Feitelijk zeg je: we kennen elkaar nog niet, ik minimaliseer je klachten niet, maar aan de hand van wat ik hoor, kijk ik, als professional, naar jouw mogelijkheden maar ook naar de mogelijkheden om in vijf gesprekken iets betekenisvol te veranderen, zodat je weer verder kan.'

getest of behandeld. Stel: een kind heeft dyslexie, daar bovenop dyscalculie en daár bovenop ADHD. Wij kijken integraal en zoeken naar de bron van deze opeenstapeling van problemen. Als we dat weten zoeken we er adequate hulp of oplossingen voor. Daarom is het voor ons belangrijk om een actief netwerk van hulpverleners te kennen. ◊

COLUMN

Onbegrip

'Kun je nu alsjeblift die telefoon even wegleggen?' Geërgerd kijkt mijn moeder me aan. 'Ik vind het ongepast, we zitten te eten.'

Oké, ik begrijp haar wel. Sterker nog: mijn ratio snapt haar volledig. We zitten met het gezin in een restaurant. Het is gezellig, dat absoluut, maar ik merk dat al die omgevingsgeluiden me volledig uitputten. Ik kan geen enkel gesprek fatsoenlijk volgen door de drukte om ons heen en ik merk dat ik langzaam-aan afhaak. Muziek, veel geroezemoes, klinkende glazen, bestek dat over bordes krast; het is teveel. Op zulke momenten komt mijn telefoon in beeld. Mijn gevoel en hoofd hunkeren naar rust.

Het begint met het openen van Facebook. Eigenlijk valt er niets te zien, ik heb geen meldingen en doorgaans lach ik wat om nutteloze filmpjes. Daarna open ik Whatsapp. Ook geen meldingen. Ik stuur naar een willekeurige vriend 'Hey, How's life?' en een chat heb ik zo gestart. Op dat moment gaat het mis: ik raak met mijn aandacht volledig verzeild in mijn telefoon en mijn omgeving valt op dat moment helemaal weg. Het is heerlijk om je complete aandacht te kunnen storten op één ding. De geluiden om me heen worden minder hard; ik trek me letterlijk even terug. Weliswaar niet fysiek, maar mentaal ben ik even helemaal ergens anders.

'Hallo?' - 'Nee die hoort ons niet hoor, die is veel te druk bezig met iets anders.' hoor ik cynisch ergens vandaan komen. Ik kijk op. 'Druk bezig? Helemaal niet! Ik zat alleen maar wat over mijn tijdlijn te scrollen...' Snel leg ik mijn telefoon weg. Voor mijn gevoel zijn er uren verstreken, maar in werkelijkheid heb ik mijn mobieltje 10 minuten in mijn handen gehad. Precies lang genoeg om mezelf kennelijk even te resetten en de moed te verzamelen om mijn best te doen betrokken te blijven bij het diner en de bijbehorende gesprekken. Tegelijkertijd voel ik me rot. Ik begrijp dat het niet gepast is om je zo op te stellen als je jezelf in gezelschap bevindt, maar soms zie ik geen andere uitweg. Kon ik maar uitleggen aan anderen dat het geen desinteresse is, maar een te grote stroom aan 'prikkels' waar ik heel even afstand van moet nemen om mezelf te kunnen herpakken.

Fabiënne (23) is ervaringsdeskundige autisme. Zij werkt full time bij een bekende fotospeciaalzaak in Nijmegen

Voor sommige mensen met autisme duurt het lang voordat men de diagnose krijgt. Zeker bij jonge vrouwen wordt autisme niet direct (h)erkend en daardoor blijft deze groep lang 'aanmodderen'. Het overkwam ook Uranus Hezemans, deelneemster aan de cursus 'Eigen Regie' voor volwassenen met autisme: 'Ik ben niet van deze wereld'.

'Ik heb mij altijd een vreemde gevoeld'

Tot haar 18e jaar woonde Uranus in Afghanistan. Daar leefde zij met zussen en broer in het huis van opa en oma. Haar ouders waren er niet, zij studeerden op dat moment in Rusland. Toen haar ouders voorgoed terugkeerden ontstond onenigheid in de familie waarna het gezin vervolgens gescheiden leefde van opa en oma. Uranus' vader nam de vaderrol met harde hand over. In haar jeugd werd Uranus bestempeld als een 'lastig' kind. Haar familie vond haar koppig, eigenwijs, een moederskindje, traag en noemde haar een aanstelster en slaapkop. 'Ik heb altijd gedacht: ik ben niet van deze wereld, ik voelde me een vreemde.' Met de machtsovername door de Taliban, in 1996, vluchtte het gezin naar Nederland. Uranus herinnert zich de eerste weken in Nederland nog goed, de verandering was groot: het weer, het eten, de taal, de mensen.

'IK HAD MIJZELF NIET MEER IN DE HAND' Al vanaf haar kindertijd voelde zich nooit begrepen door haar familie of buitenwereld en andersom begreep Uranus hen ook niet. Uranus kreeg daardoor steeds vaker last van woede- aanvallen, wat leidde tot ruzie met haar familie en conflicten op school en werk. Uranus ging uit huis en verhuisde naar Nijmegen. Het dieptepunt werd bereikt: de agressieve buien van Uranus namen in hevigheid toe. Inmiddels had zij een vriend, Jeroen, haar huidige echtgenoot. Via de huisarts werd zij verwezen naar een psycholoog. 'Een jaar lang liet de psycholoog mij praten en de link naar een oorlogstrauma en familieproblemen werd al snel gelegd. Maar eigenlijk heb ik van die oorlog heel weinig tot niets meegekregen,' aldus Uranus. 'Ik wist wel dat er iets niet klopte aan mij en dat ik anders was dan anderen. Mijn psycholoog bleef maar praten zonder dat er iets veranderde aan mijn situatie. De

Uranus Hezemans

ruzies namen toe, werden steeds heviger. Ik had mijzelf niet in de hand, ging met dingen gooien en mezelf slaan. Soms stond de politie op de stoep, gealarmeerd door burenen in de flat.'

BOLLYWOOD-FILM

Uranus begreep haar eigen gedrag niet. Totdat zij een tv-programma zag over autisme: 'Dat was voor mij een eyeopener. In die tijd keek ik ook veel Indiase Bollywood films en zag ik de film 'My name is Khan', over een man met autisme. Ik herkende zó veel van mijzelf, dat ik mijn psycholoog meteen heb gevraagd mij te laten onderzoeken op autisme.' Na de test kreeg Uranus eind 2015 de diagnose autisme. Zoals zij zelf zegt: 'De eerste twee maanden was ik in de war. Aan de ene kant was er opluchting: omdat er veel vragen werden beantwoord. Maar aan de andere kant dacht ik: 'wat moet ik nu?'

BRAIN BLOCKS

De psycholoog stuurde Uranus naar de GGZ Praktijkondersteuner in de huisartsenpraktijk. 'Zij legde mij van alles uit over autisme, maar op een gegeven moment kwam ik niet verder. Ik had namelijk hulp nodig bij praktische zaken, zoals het aanvragen van een uitkering of vaardigheden waarmee je kunt communiceren met mensen.' Uranus ging zelf op onderzoek uit en kwam via internet terecht bij MEE Gelderse Poort. Autismes-consultant Marian Eijkenaar ging met haar in gesprek met behulp van 'Brain Blocks', eerst met haar alleen en daarna samen met haar familie. 'Brain Blocks' is een visueel hulpmiddel om inzicht en zelfkennis te krijgen. Het maakt ook de communicatie met de familieleden en de naaste omgeving makkelijker, omdat wordt ingegaan op wat wél en niet werkt. Wederzijds kan hierdoor meer begrip ontstaan. MEE hielp bij praktische vragen en zorgde dat er gerichte begeleiding kwam bij haar vragen.

RECEPTENBOEK

Ook de familie moest wennen aan de nieuwe 'status' van Uranus. Herhaling van de gebruiksaanwijzing van Uranus is belangrijk. Zij heeft zelfs een eigen 'Receptenboek' gemaakt, waarin precies staat beschreven hoe je het beste met haar kunt omgaan. Ook maakt zij een eigen Youtube-kanaal met allerlei tips. Wat haar autisme met zich meebrengt is dat Uranus moeilijk met bepaalde situaties kan omgaan. Zoals: veranderingen, een afspraak afzeggen zonder opgaaf van reden; te laat komen en beloftes breken. Ook alledaagse zaken zijn lastig: zo heeft Uranus moeite met small talk. Praten over koetjes en kalfjes. 'Ik krijg het er gewoon benauwd van, waar moet ik het over hebben? Dat houdt mij dan de hele tijd bezig en daardoor raak ik de draad kwijt'.

CURSUS EIGEN REGIE

Sinds maart van dit jaar volgt Uranus de cursus Eigen Regie bij MEE Gelderse Poort. Belangrijk onderdeel van deze cursus is dat mensen met autisme óók gaan begrijpen hoe andere mensen (zonder autisme) denken en waarom zij bepaalde dingen doen. Dus proberen grip te krijgen op onbegrip. Daarnaast vindt Uranus het belangrijk om contact te hebben met lotgenoten. 'Een groot deel van mijn leven heb ik mij alleen gevoeld, daarom ben ik heel benieuwd naar de ervaringen van anderen met autisme. De woede aanvallen van Uranus worden steeds minder. 'Mocht ik het nog een keer krijgen, dan heb ik alle instanties daarover ingelicht: de mensen bij het wijkteam, de politie én de woningcorporatie weten van mijn autisme en gedrag af.' ◯

GOEDE SAMENWERKING IS EEN VEREISTE

De dunne lijn tussen burgerlijk bestaan en crisisinterventie

Voor mensen die kwetsbaar zijn, is de lijn tussen zelfstandig leven en hulpbehoevend zijn soms uiterst fragiel. Ingrijpende gebeurtenissen kunnen leiden tot een ernstig verval. Soms vallen mensen diep, zonder dat de samenleving het in de gaten heeft. Eenmaal gewaarschuwd kan MEE Gelderse Poort deze mensen snel en adequaat een helpende hand reiken. We tekenen het verhaal op van Geert uit Tiel.

Al op vrij jonge leeftijd was Tielenaar Geert (38) getrouwd en vader van drie kinderen. De liefde bracht hem als jonge knaap naar Goeree Overflakkee, onder de rook van Rotterdam. Hij had een baan als bouwvakker, een gezin en een heel leven vóór zich. Maar na 7 jaar ontspoorde zijn huwelijk, met enorme schulden tot gevolg. Het is 2007, Geert kan gaan werken in Deventer, maar woont her en der. Tot overmaat van ramp krijgt hij een ongeluk met de werkbuis en is maanden uit de running. Onenigheid

met de Arbo-arts geeft zijn baas aanleiding tot ontslag. Berooid en met een enorme schuld keert Geert terug naar Tiel. Van

Geert: 'Toen ben ik aan de wandel gegaan'

zijn moeder Ans krijgt hij veel steun, maar onderdak kan ze hem niet bieden: zij woont met haar demente man in een krappe seni-

Geert en zijn moeder Ans

orenwoning. Ans huurt voor haar zoon een klein appartementje en betaalt dat uit eigen zak. Want ze is ó zo bang dat Geert anders

zijn kinderen niet meer kan zien. Ze vragen schuldhulpverlening aan, maar het lukt niet om tot afspraken te komen. Ook het aanvragen van een uitkering is lastig, want Geert is formeel geen inwoner van Tiel. Hij gaat zwerven en verblijft overal en nergens. Geert heeft hier en daar een baantje. Overal wordt hem uitzicht op vast werk beloofd, maar het komt er telkens niet van. Teleurstelling op teleurstelling volgen. Soms slaapt hij 'ergens' en soms in de auto.

SLECHTE GEZONDHEID LEIDT TOT VERDERE ACHTERUITGANG

In 2015 wordt hij met ernstige hartklachten opgenomen in het ziekenhuis in Nieuwegein. Maar snel ná zijn behandeling volgt ontslag en staat hij weer op straat: zonder onderdak, zonder ziektekostenverzekering en met een tasje medicijnen voor 3 maanden. Zijn zwerfend bestaan leidt tot verdere achteruitgang.

'Afgezien van de menselijke en maatschappelijke kant is er ook een economische keerzijde: mensen die bergafwaarts gaan, worden uiteindelijk ook volledig afhankelijk van de samenleving.'

MEE Consulent Jenny Ouburg

Twee jaar later krijgt Geert een TIA. Een flinke, waardoor hij vanaf dat moment gedeeltelijk verlamd zal zijn. Als Geert is uitbehandeld in het ziekenhuis in Tiel, dreigt opnieuw het gevaar dat hij op straat belandt. Gelukkig slaat maatschappelijk werkster Rasha Nijenhuis van het Rivierenland ziekenhuis alarm. Ze neemt contact op met hulpverlenende instanties. Zij staan in de

Lees verder op de pagina 11

Crisisinterventie vereist efficiënte samenwerking

Jenny Ouburg: 'In de eerste maanden was er intensief contact tussen MEE, de dagopvang, de bewindvoerder, het sociale netwerk (moeder en familie) én de cliënt. Belangrijk is dat de cliënt in alle stappen betrokken wordt: het gaat er ook om dat hij/zij zelf beslist wat men wil. Het is aan de partners om de cliënt alle mogelijke routes en consequenties voor te houden. Hoofddoel is dat we het leven van de cliënt weer op orde krijgen, zódanig dat de cliënt weer iets kan opbouwen.'

PARTNER: DE CLIËNTENRAAD

‘Kijken met de ogen van de cliënt’

De Cliëntenraad van MEE Gelderse Poort behartigt de gemeenschappelijke belangen van alle cliënten/burgers die gebruik maken van zorg en ondersteuning vanuit de Wmo en vanuit de Wet Langdurige Zorg (Wlz). Zij geeft advies en komt op voor de belangen van cliënten/burgers die hulp vragen bij de wijkteams. Daarnaast adviseert men de directie van MEE Gelderse Poort over allerlei zaken, zoals voorlichting aan cliënten, de deskundigheid van de medewerkers, de wachttijden aan de telefoon en de bereikbaarheid. De Cliëntenraad is er voor cliënten, ouders én direct betrokkenen. We praten over hun rol met twee betrokken leden, mevrouw Maria Jovanovic en Marjan Haverkamp.

Mevrouw Maria Jovanovic is ruim 10 jaar lid van de Cliëntenraad. Zij is rolstoel-gebonden en was al cliënt bij MEE toen zij nog in Middelburg woonde. Nadat zij naar Nijmegen verhuisde kwam zij in contact met MEE Gelderse Poort en voegde zich bij de cliëntenraad. Maria Jovanovic is portefeuillehouder ‘toegankelijkheid’.

Maria Jovanovic

Ook Marjan Haverkamp is al 10 jaar lid van de Cliëntenraad. Zij raakte betrokken bij MEE Gelderse Poort via haar dochter die PDDNOS heeft, een vorm van autisme. Marjan werkt in het onderwijs en mede daarom heeft zij de portefeuille ‘Jeugd’. Hiermee komt zij op voor de belangen van jongeren en hun ouders rondom Wmo en Wlz vraagstukken.

WELKE ZAKEN KOMEN JULLIE TEGEN?
Marjan Haverkamp: ‘Voor jongeren met een beperking is de overgang van 17 naar 18 jaar een probleem. Ik heb het zelf ondervonden: jongeren moeten van het één op andere moment ingewikkelde zaken zelf regelen. Onze dochter deed een HBO-opleiding en had al snel een houding van: ‘Dat is véél te ingewikkeld allemaal, laat maar zitten’, maar die houding kostte haar wél geld. Niet iedere jongere heeft een idee wat er op hem/haar afkomt, en ook niet alle ouders of verzorgers zijn in staat hierop te anticiperen.’

Maria Jovanovic: ‘Ik zie wat er in de hulpverlening mis gaat. Ik kan uit eigen ervaring putten: ik heb Spina Bifida –ook wel ‘open rug’ genoemd- en ben in het dagelijks leven voor een groot deel afhankelijk van hulpverleners. Maar omdat je heel vaak wisselingen hebt onder begeleiders, moet je telkens weer tot in detail gaan uitleggen wát je precies hebt en hóe je verzorgd moet worden. Want dat weten de nieuwe begeleiders vaak niet eens. In die zin mis ik professionaliteit bij zorg- en welzijnsinstanties.’

‘Ik moet mijn hulpverleners soms les geven hóe met mij om te gaan’

‘Op het gebied van toegankelijkheid gebeuren weliswaar veel goede dingen, maar we zien toch nog vaak misstanden, bijvoorbeeld toegankelijkheid tot gebouwen, vervoer. En denk dan niet alleen aan mensen die rolstoel-gebonden zijn, maar ook mensen die doof of blind zijn. Ik zie zo vaak dat organisaties

de beste intenties hebben, maar soms niet verder denken. Zo werd ik gevraagd om mee te denken over toegankelijkheid van een nieuw gebouw. Al onze opmerkingen werden overgenomen. Prachtig, maar toen ik een dag voor de opening langskwam om te kijken naar het eindresultaat, kon ik het gebouw niet in vanwege een absurd hoge stoep waar ik met mijn rolstoel niet op kon! Ons advies is dan ook: bij nieuwbouw, neem een ervaringsdeskundige mee in de ontwerpfase en kijk ook naar het exterieur van een pand.’

De Cliëntenraad probeert druk uit te oefenen op organisaties om zaken beter geregeld te krijgen. Marjan Haverkamp en Maria Jovanovic bezoeken vaak debatafonden in de

Marjan Haverkamp

Hanneke Jacobs:
‘Cliëntenraad is onze peilstok’

‘De Cliëntenraad is voor mijn werk erg belangrijk. Zij houden mij bij de les. In ons overleg brengen zij in wat vanuit cliëntperspectief goede dienstverlening is, hoe om te gaan met hun belangen en welke maatschappelijke veranderingen nodig zijn.’

regio. Marjan Haverkamp: ‘Het is goed om onze stem te laten horen bij beleidsmakers in de gemeenten, om hen de consequenties van hun beleid te laten inzien voor mensen met een beperking. Wij zijn niet alleen de ogen en oren voor cliënten, maar ook voor organisaties en instanties.’

VOORBEELD: KLARE TAAL

Maria Jovanovic nam twee jaar geleden contact op met een leverancier van medische (hulp)middelen. Leveranties verliepen niet altijd vlekkeloos. De communicatie evenmin. Ze kaartte de hiaten in de logistiek aan, evenals de slechte communicatie tussen medewerkers onderling én de communicatie met cliënten. Het bedrijf pakte de klacht goed op: het leidde ertoe dat Maria werd uitgenodigd om ten overstaan van het voltallige personeel openlijk te praten over de mis(ver)standen die zij bij deze organisatie tegenkwam. Klare taal werd gesproken, en uiteindelijk nam het bedrijf een wijs besluit: Maria Jovanovic wordt nu jaarlijks uitgenodigd voor een evaluatie als ervaringsdeskundige. ○

De cliëntenraad van Mee Gelderse Poort

STAND VAN ZAKEN PROJECT ONTW(A)AR VERWARD GEDRAG

Verward Gedrag is Onbegrepen Gedrag

We kunnen geen nieuwsbericht meer zien of daar komt hij weer voorbij: de ‘Verwarde Man’. Bauke Koekkoek, wetenschapper aan de HAN was onlangs te gast bij MEE voor een lezing aan 100 professionals uit de regio. Hij stelt dat Verward Gedrag een containerbegrip is: de samenleving is gewend geraakt om een beroep te doen op instanties en zelf géén rol op zich te nemen.

Maar ja, ook als je als professional wordt geconfronteerd met een luid schreeuwend type dat met huisraad loopt te smijten, krab je misschien eerst goed achter je oren, voordat je een interventie pleegt.

Belangrijk om te weten is wát precies de beperking is achter het (verwarde) gedrag. Daarvoor is het belangrijk om leren hoe je de beperking kunt herkennen. Gaat het om iemand met een verstandelijke beperking, psychische aandoening, autisme, of een combinatie?

Christel de Krosse, adviseur Expertisecentrum MEE Gelderse Poort: ‘Ontsporing van mensen ontstaat vaak, omdat ze verkeerd benaderd worden. Wanneer we eerder hun beperking herkennen, dan kunnen we ook beter bij hen aansluiten en ze op de juiste wijze aanspreken. Ik heb moeite met de term verward gedrag. Ik zou liever de term ‘onbegrepen gedrag’ gebruiken. Het is de taak van de samenleving, dus zeker van de professionals om het gedrag van hem of haar te leren begrijpen.’
De term Verward Gedrag, of erger nog:

De dunne lijn tussen burgerlijk bestaan en crisisinterventie

Vervolg van pagina 9

crisis-stand: er moet in korte tijd veel geregeld worden: Opvang voor de nacht, opvang voor de dag, financiële zaken (uitkering), een bankrekening, bewindvoering, revalidatie, woning, beschikking wmo, ambulante ondersteuning (geldzaken, sociaal emotionele ondersteuning, praktische ondersteuning (artsenbezoek, wonen), aanmelding voedsel- en kledingbank, etcetera.

VROEGSIGNALERING CRUCIAAL

Jenny: ‘Dit soort interventies laten twee dingen zien: Ten eerste het feit dat iedereen plotseling in dergelijke problematiek terecht kan komen, door scheiding, schulden, werkloosheid of verslaving.’
Als tweede stipt Jenny hier het belang aan van vroegsignalering: ‘Geert is té lang blijven doorlopen en daarmee belandde hij van de wal in de sloot. Wij moeten als samenleving en als professionals alert zijn op mensen die

dreigen er tussendoor te glippen; mensen die bergafwaarts gaan worden uiteindelijk ook volledig afhankelijk van de samenleving.’

‘Geert kan weer vooruitkijken’

EERSTE STAPPEN OP WEG NAAR EEN NIEUW LEVEN

In het najaar van 2017 knapt Geert zienderogen op. Overdag verblijft hij bij zijn moeder, ‘s avonds slaapt hij bij de nachtopvang voor dak- en thuislozen (RIBW). Geert krijgt weer energie en merkt dat de verveling toesloeg. De dagopvang regelt iets zodat hij wat kan werken en bijverdienen, precies genoeg om zijn nachtopvang van te kunnen betalen. In de tussentijd wordt gezocht naar een eigen woning voor Geert. De eerste stappen zijn gezet. Vanwege Geerts schuldsituatie zal hij voorlopig een zeer beperkt besteedbaar

de crisiskaart ook geschikt is (of geschikt gemaakt kan worden) voor mensen met een lichte verstandelijke beperking. Voor dat onderzoek wil MEE Gelderse Poort focusgroepen gaan inzetten, waarbij cliënten meedenken over de toepassing van de Crisiskaart. Er staat en bescheiden vergoeding tegenover. Cliënten kunnen zich aanmelden via Christel de Krosse, Projectleider: c.dkrosse@mee Geldersepoort.nl ○

ZonMw

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door: ZonMw Actieprogramma Lokale initiatieven voor personen met verward gedrag.

Deelnemen aan deze gratis Training Professionals?

Groepsgewijs of individueel (open inschrijving) op diverse data in het najaar 2018. Kijk voor data en trainingsinformatie: www.meegeldersepoort.nl/opleidingen. Of win informatie in bij Christel de Krosse, projectleider, mail C.dkrosse@mee Geldersepoort.nl

inkomen hebben. Daarom meldt de bewindvoerder Geert aan bij de Tielse voedsel- en kledingbank. Het is hartje winter, maar Geert heeft niet eens een fatsoenlijke winterjas, maar een interventie is nodig om voorrang te krijgen: omdat er een wachttijd is van 4 maanden.

IN DE TUSSENTIJD KIJKT JENNY OUBURG VERDER

‘Er was een vermoeden van een verstandelijke beperking, daarop hebben we Geert gevraagd of hij het goed vond dat hij zich liet diagnosticeren bij MEE.’ Geert blijkt een lichte verstandelijke beperking te hebben. Dit maakt voor hem zelf heel veel duidelijk. Het is wennen, maar hij accepteert de situatie. Omdat hij nu in aanmerking komt voor de WMO, vraagt Jenny de beschikking aan voor 6 uur ondersteuning per week. Daarmee is voor MEE ook een eind gekomen aan de interventie. Geert kan weer vooruitkijken. MEE draagt de regievoering over aan de Maatman Zorggroep. Zij verzorgen de ambulante ondersteuning die Geert nodig zal hebben. ○

Waarom een Cliëntenraad?

- Cliënten kunnen zich uiten
- Cliënt met een probleem wordt doorverwezen door de Cliëntenraad
- Bij veel/ vaak gehoorde klacht meldt de cliëntenraad zich bij de desbetreffende instantie.

Speerpunten Cliëntenraad:

- Medezeggenschap, juist op gemeentelijk niveau
- Privacy van je gehele dossier, dus ook het medische deel
- Klachtenrecht bij de gemeente over de ondersteuning van het wijkteam
- Onafhankelijke cliëntondersteuning voor bijvoorbeeld bij het keukentafelgesprek

Contact?

Mail naar: clienraad@mee Geldersepoort.nl
Of kijk op www.meegeldersepoort.nl

Onderzoek naar de meerwaarde van ervaringsdeskundigen

MEE Gelderse Poort werkt met ervaringsdeskundigen om een betere verbinding te leggen met de cliënt. Eef van der Worp, student aan de HAN en ervaringsdeskundige bij Ervaar MEE Arnhem (voorheen STIP GGz Arnhem), rondde onlangs haar onderzoek af over de effectiviteit van de inzet van ervaringsdeskundigheid op GGZ gebied.

Ruim 30% van alle uitkeringsgerechtigden ontvangt psychische zorg en vindt moeilijk een baan, terwijl werken juist helpend is bij het herstel van een psychische aandoening. De uitgaven voor de GGZ zijn de laatste jaren verdubbeld en de mensen met een uitkering zijn voor 58,2% verantwoordelijk voor de stijging. De gemeenten, GGZ en UWV kaartten dit probleem aan en vroegen om innovatieve ideeën om de arbeidsparticipatie te verbeteren (ANP, 2017).

Door: Eef van der Worp

ZELFSTIGMA

Zelfstigma heeft een negatieve invloed op arbeidsparticipatie. Ervaringsdeskundigen kunnen een positieve invloed uitoefenen op zelfstigma en indirect op de arbeidsparticipatie. Helaas zijn de onderzoeken niet voldoende betrouwbaar en valide en daarom is de aanbeveling gedaan tot het verrichten van meer onderzoek gericht op de effectiviteit van ervaringsdeskundigen. Daarnaast wordt aanbevolen meer onderzoek te doen naar het inzetten van effectieve interventies en de belemmeringen die uitkeringsgerechtigden ervaren bij de arbeidsparticipatie.

INZET VAN ERVARINGSDESKUNDIGEN IN DE PRAKTIJK

Ervaringsdeskundigen zijn mensen die een levensontwrichtende gebeurtenis(sen) hebben meegemaakt en die zijn hersteld. Met deze ervaringen en de ervaring van het herstelproces kunnen ze andere 'lotgenoten' helpen bij het herstel of andere problemen.

De meerwaarde van ervaringsdeskundigen is dat zij als rolmodel fungeren, omdat zij iets soortgelijks meegemaakt hebben. Deze gesprekken zijn op gelijkwaardigheid gebaseerd. Om de meerwaarde daadwerkelijk te ervaren, is goede samenwerking van groot

belang. Professionals zijn vaak nog huiverig, omdat de kennis over de mogelijkheden van de inzet van ervaringsdeskundigen onvoldoende aanwezig is. Het is daarom van belang om kennis te vergaren over de mogelijkheden van ervaringsdeskundigen en de voordelen te ervaren. Hierbij kan een workshop over ervaringsdeskundigheid uitkomst bieden.

WANNEER KUNNEN ERVARINGSDESKUNDIGEN INGEZET WORDEN?

Voorbeelden zijn het keukentafelgesprek, het laten meedenken in een casus, of een beleidsplan, wat zorgt voor een ander perspectief. Ook kunnen ervaringsdeskundigen voorlichting/gastlessen verzorgen, zodat studenten meer inzicht krijgen over wat er zoal in de praktijk speelt.

De inzet van ervaringsdeskundigen biedt wederzijdse voordelen. De cliënt voelt zich begrepen en de professional kijkt op een andere manier naar de cliënt en de casus. De ervaringsdeskundige voelt zich gewaardeerd en kan wat betekenen voor individu en maatschappij. Genoeg redenen dus om ervaringsdeskundigen in te zetten! ○

Samenwerken bij MEE Gelderse Poort

De aanpak van MEE Gelderse Poort leidt tot nieuwe regionale verbindingen en projecten. Onze opdrachtgevers weten onze mensen steeds vaker te vinden. Daarom komen wij graag in contact met initiatiefrijke professionals, die samen met ons verder werken om inclusie echt mogelijk te maken.

Wie bij MEE werkt heeft een grote mate van vrijheid. Vrijheid om je werk zodanig in te richten dat je het beste uit jezelf kunt halen. Dat je het initiatief kunt nemen om nieuwe methodieken of diensten te ontwikkelen. MEE is erop gericht een regionaal en innovatief knooppunt te zijn: een plek waar alle

partners samenkomen en veel kennis en ervaring gebundeld wordt. De medewerkers van MEE worden continu uitgedaagd hun kennis toe te passen in de praktijk en hun praktijkervaring aan anderen over te dragen. We zijn een lerende organisatie waar jij als professional kunt groeien en bloeien! ○

Werk MEE

Op dit moment komen wij graag in contact met:

- Onafhankelijk Cliëntondersteuners Wmo/Wlz
- Gedragsdeskundige
- Trainers
- Consulents

Kijk op www.meegeldersepoort.nl voor meer informatie over deze vacatures.

Inclusie staat voor het insluiten van iedereen, mét en zonder beperking.

MEE Gelderse Poort staat voor *All Inclusive* omdat we vinden dat iedereen het recht heeft om mee te doen in onze maatschappij. En met 'recht' bedoelen we geen 'gunst'. Het is ieders verantwoordelijkheid hieraan bij te dragen.

Op de weg naar een *All Inclusive*. samenleving kom je ons tegen:

MEE maakt meedoen mogelijk. De mensen van MEE Gelderse Poort zetten zich hier dagelijks voor in. Niet alleen voor onze cliënten, maar samen met ú: professional in zorg & welzijn, wijkteam, werkbedrijf, onderwijs, veiligheid.

MEE Gelderse Poort

All Inclusive is een uitgave (2018) van MEE Gelderse Poort. Heeft u vragen over hoe we mensen met een beperking of psychische problemen ondersteunen? Neem dan contact op met MEE Gelderse Poort: bel 088 - 633 00 00 of mail naar info@meegeldersepoort.nl. Meer info op www.meegeldersepoort.nl